

# Plan Vandaag

Voor het veilige klimaat van morgen

---



# **Brainstorm: Ondersteuning lokale besturen groenblauwe investeringen**

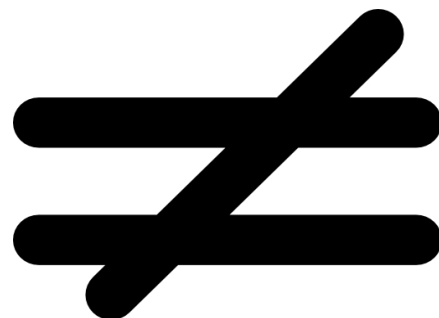
Provincie Antwerpen – klimaatteam

Provinciale milieudag 2025





Provincie  
Antwerpen



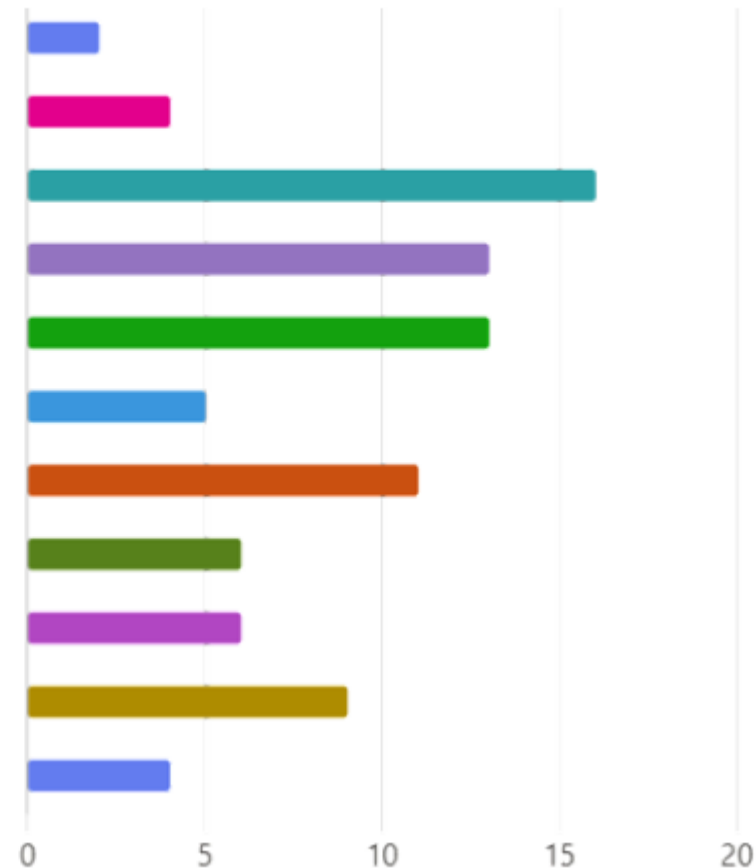
Provincie  
Antwerpen

# Resultaten bevraging regiowerking: Behoefte financiële ondersteuning groenblauw

Welke **hindernissen** ervaart jouw lokaal bestuur bij acties rond het thema 'groenblauwe netwerken'?

|                                              |    |
|----------------------------------------------|----|
| Ik ervaar geen hindernissen binnen dit thema | 2  |
| Trage besluitvorming                         | 4  |
| Onvoldoende budget                           | 16 |
| Gebrek aan personeel                         | 13 |
| Gebrek aan tijd                              | 13 |
| Onvoldoende kennis of expertise              | 5  |
| Onvoldoende draagvlak bij de politiek        | 11 |
| Onvoldoende draagvlak bij collega's          | 6  |
| Onvoldoende samenwerking met andere diensten | 6  |
| Onvoldoende draagvlak bij inwoners           | 9  |
| Andere                                       | 4  |

59 %





## The State of Cities Climate Finance 2024

The Landscape of Urban Climate Finance  
2<sup>nd</sup> edition

September 2024

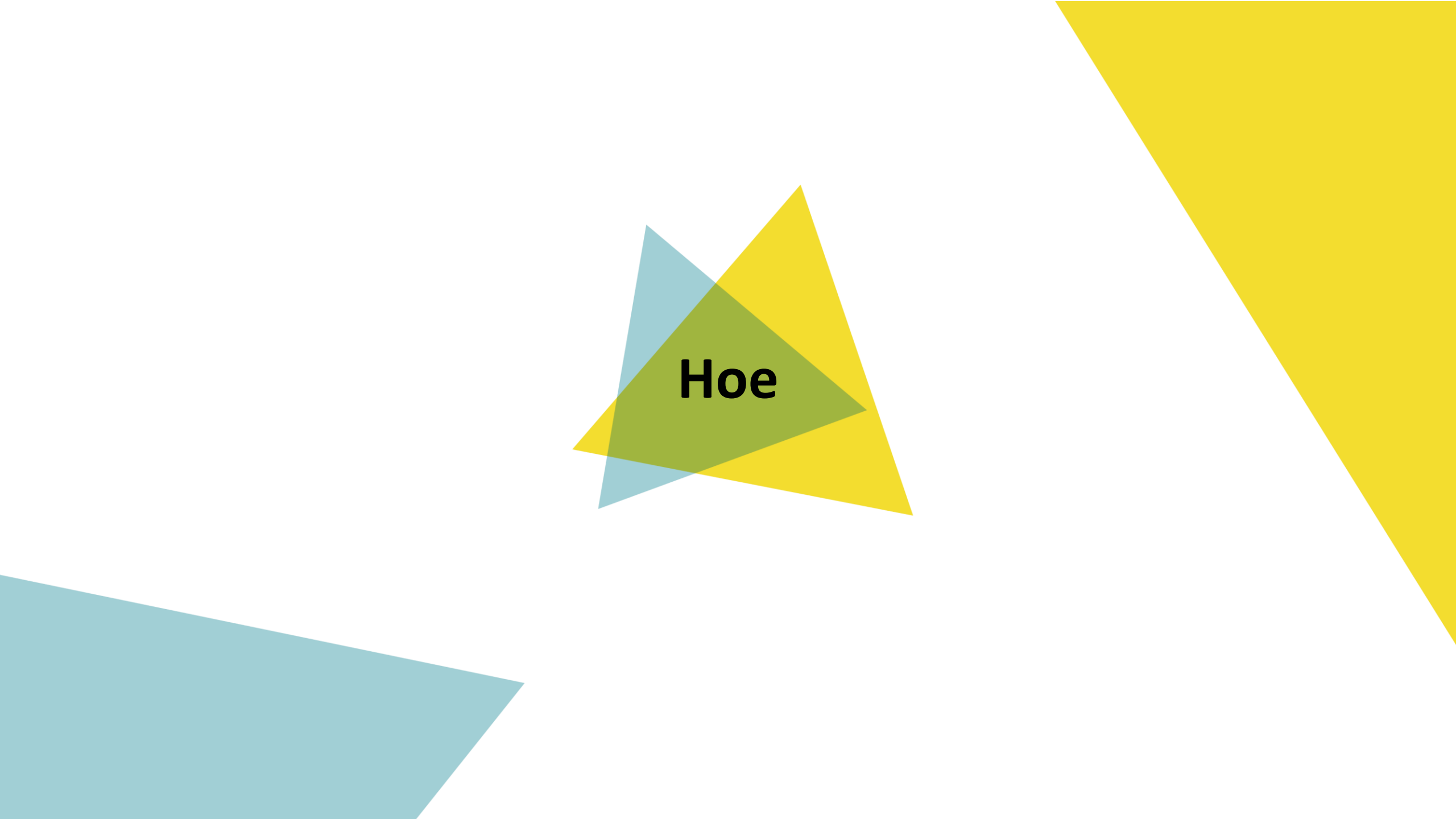
Slechts 9% van alle  
klimaatfinanciering, gaat  
naar adaptatiemaatregelen  
- *The State of Cities Climate  
Finance*



Financieringskloof voor adaptatie. Zonder meer  
publieke financiering (zowel internationaal als  
binnenlands) – of innovatieve  
financieringsbenaderingen – zal het moeilijk zijn om  
de meeste adaptatieprioriteiten van landen te  
realiseren – *Adaptation Gap Report (UNEP, 2024)*

# Belang

- Focus realisatie, impact creëren
- Extra financiering is nodig, maar steeds minder middelen beschikbaar
- Kwaliteit nastreven (juiste maatregel op de juiste plaats)
- Ambities verzilveren



**Hoe**

The image features a minimalist, abstract design. The background is white, accented by three large, semi-transparent geometric shapes: a light blue triangle in the bottom-left corner, a yellow triangle in the top-right corner, and a central composition of two overlapping triangles. The overlapping triangles are one light blue and one yellow, with their intersection creating a darker, olive-green triangular area. The word "Hoe" is printed in a bold, black, sans-serif font, centered within this olive-green intersection.



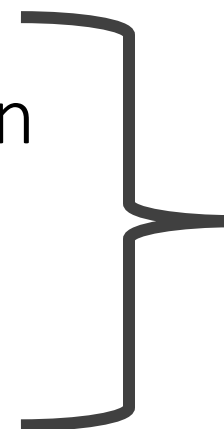
## 4 sporen

- 1) **Klimaatreflex** inbouwen bestaande instrumenten (Green team)
- 2) **Groene Oases op straat**



Huidig  
aanbod

- 3) Ondersteunen bij het zoeken en aanvragen van groenblauwe **subsidies**
- 4) Onderzoeken en testen **alternatieve financieringsmodellen**



# Green team

- Helpt lokale besturen hun publieke ruimtes op structurele, integrale en (kosten-)efficiënte wijze klimaatveilig te ontwerpen en onderhouden.
- Bestaande instrumenten klimaatveilig maken: ontwerpbestekken, meerjarenplanning, ...



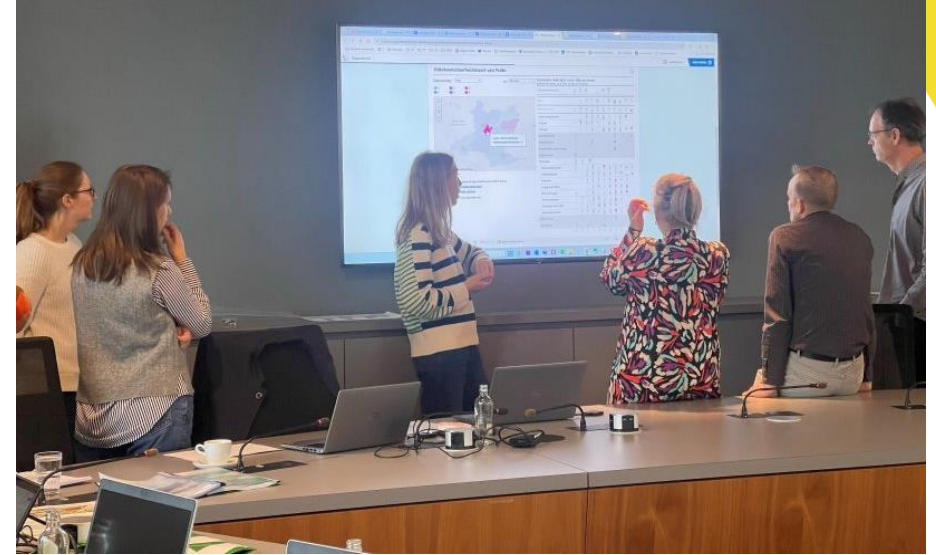
Check onze [website](#)



Blijf op de hoogte  
via de [nieuwsbrief](#)

# Green team

4 lokale besturen co-creëren,  
testen en valideren Green team  
methodiek: gemeente Putte (BE),  
Middelburg (NL), Papenburg en  
provincie Emsland (DE)



## **Putte sluit zich aan bij Green Team project: “Samenwerken om beter bestand te zijn tegen klimaatverandering”**

Het lokaal bestuur van Putte sluit zich aan bij het Green Team Project, waarbij het zal samenwerken met Nederlandse en Duitse lokale overheden voor meer groene elementen in openbare werken. Het Green Team kijkt bij elk nieuw project hoe er meer kan ingezet worden op natuur en ontharding.

Antoon Verbeeck 18-11-24, 11:04 Laatste update: 18-11-24, 17:37

# GROENE OASES op straat



## Raamcontract quick wins ontharding en vergroening

- Publieke ruimte
- Rond gebouwen, boomspiegels, straathoecken,...
- Proefjaar 2024: Duffel, Herenthout, Turnhout en Zandhoven
- Nieuw raamcontract: september 2025



**Voorstel nieuw aanbod:  
Ondersteuning subsidies**



# Onthardingstrajecten (2023-2025)

- Begeleiding klimaatveilig project in 5 stappen: data – maatregelen – visie – kostenbaten - financiële oplossingen
- Van theorie naar praktijk, volgende stap
- 23 gemeenten bereikt



# Subsidieprojecten voor en met gemeenten

2023: Hart voor Ontharding

- Oud-Turnhout: ontharding en vergroening winkelstraat
- Turnhout: ontharding en vergroening woonstraat

2024: *Hart voor Ontharding+*  
(onder voorwaarde)

- Herenthout: ontharding en vergroening schoolstraat

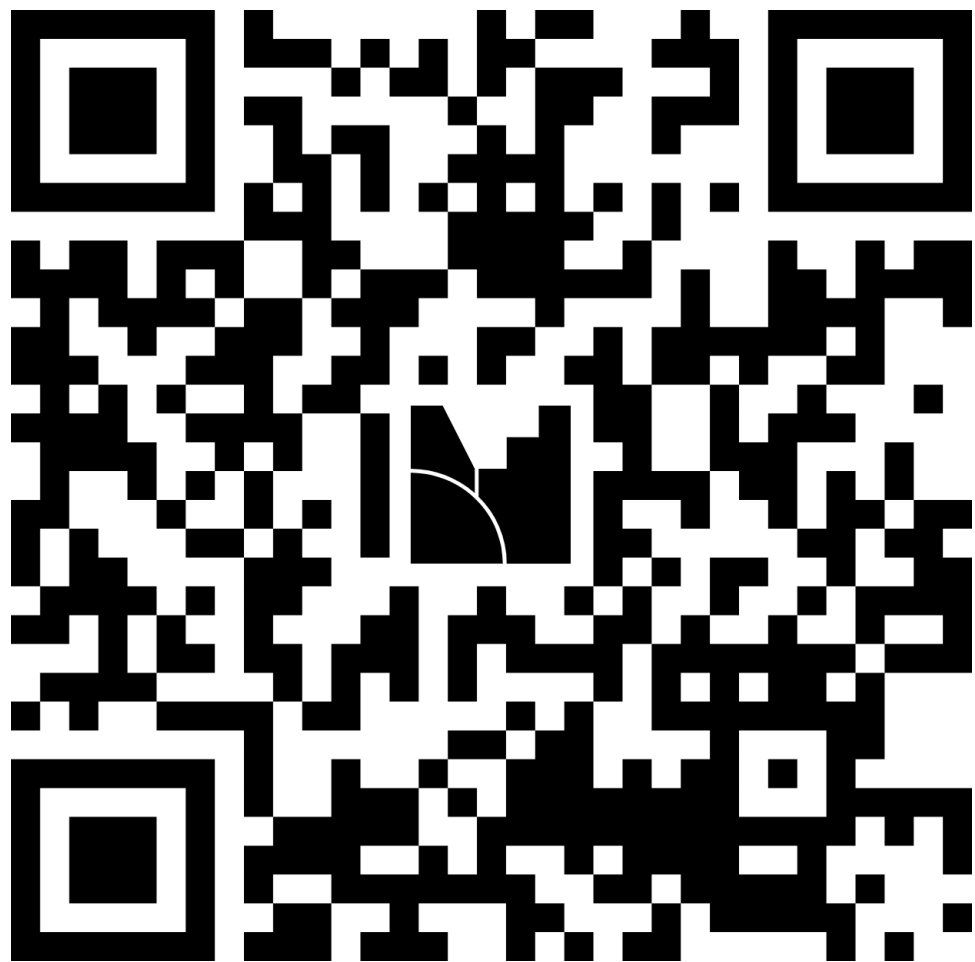


# Voorstel nieuw aanbod groenblauwe realisaties

- Portfolio opbouw
- Zoeken juist subsidiekanaal
- Begeleiding bij projectaanvraag
  - Uitschrijven aanvraag
  - Partners zoeken
  - Indiening
  - Uitvoering



Join at [menti.com](https://menti.com) | use code 4101 4009



Bij open vragen, handig  
om je gemeente even  
te benoemen!



Provincie  
Antwerpen



**Voorstel nieuw aanbod:  
Alternatieve financieringsmechanismen**

# Alternatieve financiering: waarom?

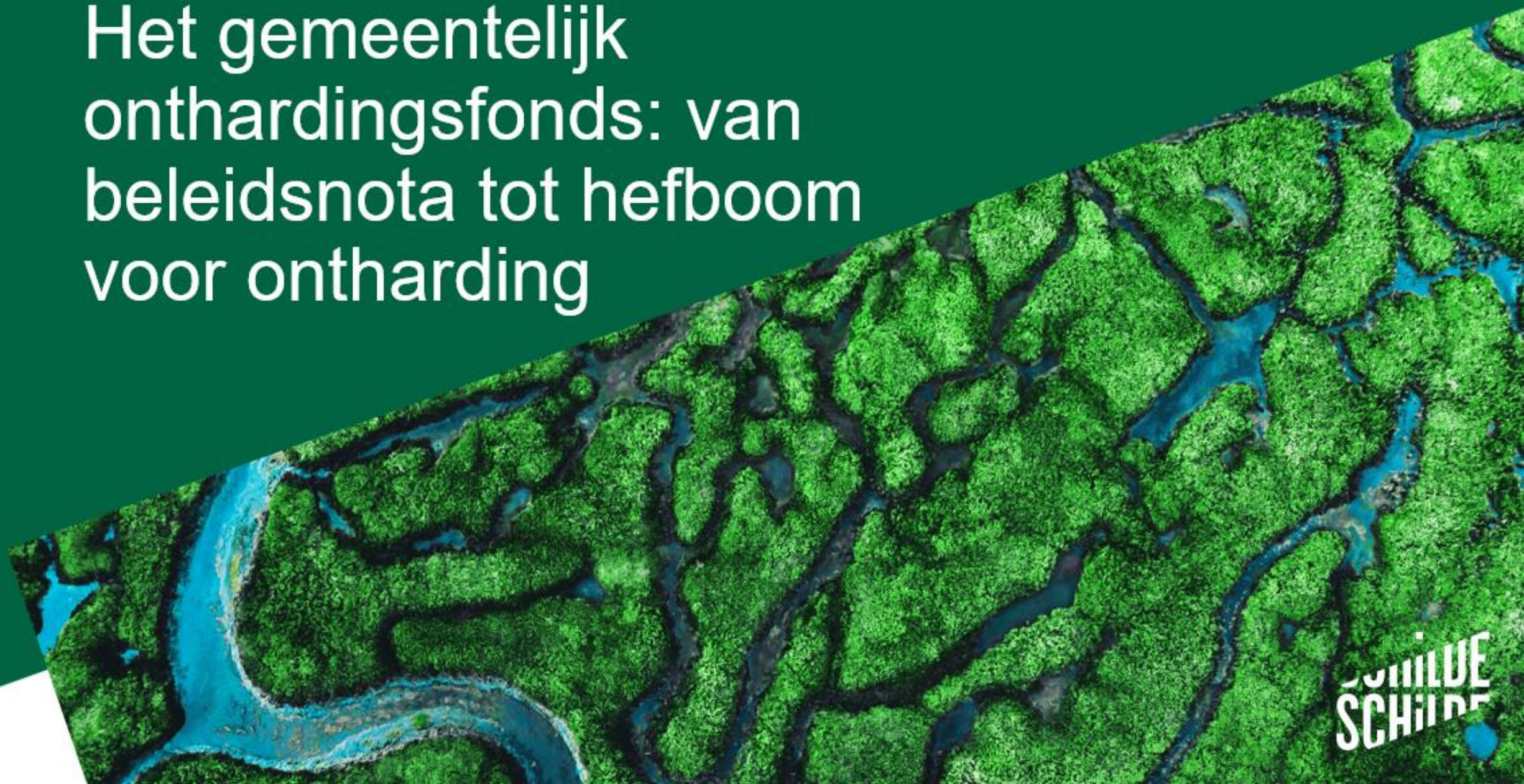
- Minder en minder subsidies beschikbaar
- Geen structurele oplossing
- Lage financiële betrokkenheid van of weinig incentives voor de private sector
- Lange termijn focus
- Perceptie publieke verantwoordelijkheid
- Moeilijk om kosten en baten te berekenen of te verdelen

# Stedenbouwkundige lasten

Gemeente Schilde aan het woord



# Het gemeentelijk onthardingsfonds: van beleidsnota tot hefboom voor ontharding



Stichting  
SCHILDE





## Beleidscontext & oorsprong

- Beleidsgrondslag: beleidsnota dorpskernen & natuurplan
- Beleidsnota dorpskernen, vorige legislatuur
  - Paragraaf 2.4: invoering van een financiële last voor ontharding
- Koppeling aan opmaak gemeentelijk natuurplan
- Doel: versterken en verbinden van natuur + beheersmaatregelen



# Praktische uitwerking

- Hoe werkt het fonds concreet?
  - Financiële last: €2.500 per woonunit vanaf 3 wooneenheden
  - Geen vrijstelling voor de eerste 3 eenheden
  - Vrijstelling voor sociale woningbouw (BSO)
  - In eerste instantie via overleg met ontwikkelaars
  - Nadien opgenomen in gemeentelijke lastenverordening







# Besteding van het fonds

- Wat doen we met het geld?
- Realisatie natuurplan: verbinden & versterken van groen
- Onthardingsprojecten op gemeentelijk domein
- Groene/blauwe verbindingen financieren
- Opportuniteiten grijpen die anders niet budgettair haalbaar zijn



# Boekhoudkundige aanpak & uitdagingen

- Boekhoudkundige integratie: zoeken naar balans
- Geen “spaarpot” mogelijk volgens toezicht
- Oplossing: jaarlijkse inkomens- én uitgavenpost in MJP
- Werken met investeringskrediet voor saldo-overdracht
- Administratieve last: inkomsten en uitgaven moeten in balans



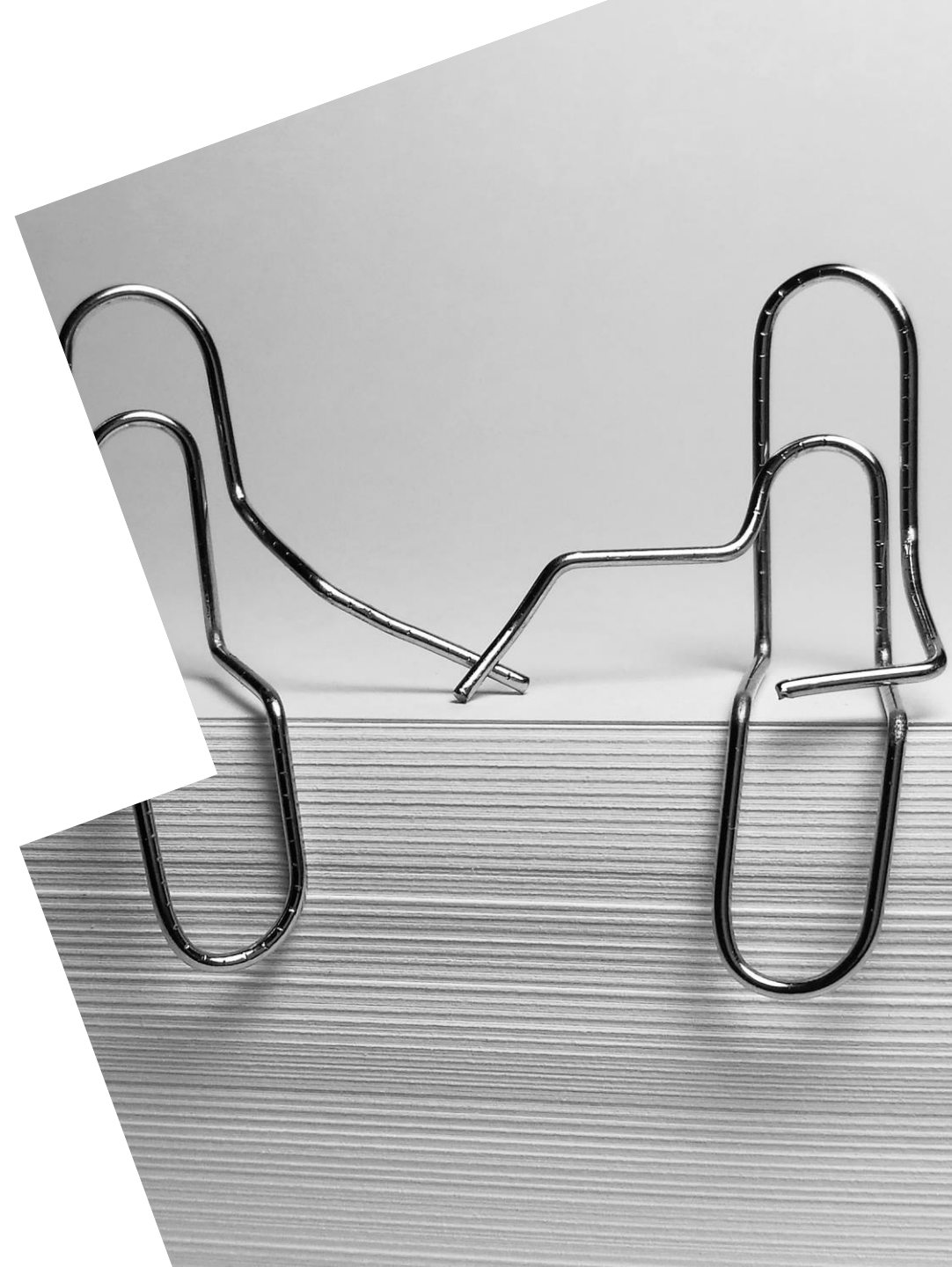
# Juridische verankering via verordening

- Verordening als fundament voor het onthardingsfonds
  - Verordening opgesteld op basis van Vlaamse modelverordening
  - Noodzakelijk sinds wijziging via het Instrumentendecreet
  - Verankert financiële last van €2.500 per woonunit bij projecten  $\geq 3$  wooneenheden
  - Vrijstellingen: o.a. sociale woningbouw, zorgwonen, overmacht
  - Afwijkingsmogelijkheden op basis van maatschappelijke meerwaarde of saneringskost
  - Inkomsten exclusief bestemd voor het ruimtelijk beleid (natuurplan)



# Conclusies & aanbevelingen

- Politieke verankering én administratieve vertaling zijn cruciaal
- Vroegtijdig overleg met ontwikkelaars = draagvlak
- Modelverordeningen zijn handige kapstokken
- Fonds geeft echte beleidsruimte voor ontharding en natuur







Lokaal bestuur Schilde  
Brasschaatsebaan 30  
2970 Schilde

03 380 16 00  
[info@schilde.be](mailto:info@schilde.be)  
[www.schilde.be](http://www.schilde.be)

# Regenwaterkredieten

- // ETS-systeem, maar voor infiltratie regenwater
- Grondeigenaren die extra maatregelen voor regenwaterbeheer nemen, kunnen 'kredieten' genereren op basis van het volume regenwater dat zij beheren.
- Naburige projectontwikkelaars of grondeigenaren kunnen deze credits kopen om te voldoen aan de eisen op het gebied van regenwaterbeheer.
- Stimuleert grondeigenaren om beter te presteren dan wettelijke normen, flexibele manier om lokale waterbeheerdoelstellingen te behalen.

# BID: Business Improvement Districts

- Private sector investeert mee in openbare ruimte
- Afgebakend gebied waar bedrijven vrijwillig belastingen betalen voor het leveren van diensten bovenop de diensten die al door de lokale overheden worden geleverd
- Bottom-up initiatieven
- Londen: lokale ondernemingen betalen vergoeding om te voorzien in vergroenen van openbare ruimte, schoonmaak, ...



# Voorstel nieuw aanbod alternatieve financiering

- Inventariseren bestaande voorbeelden
- Uitrol quick wins
- Onderzoek alternatieve financiering



# Samenvatting voorstel nieuw aanbod

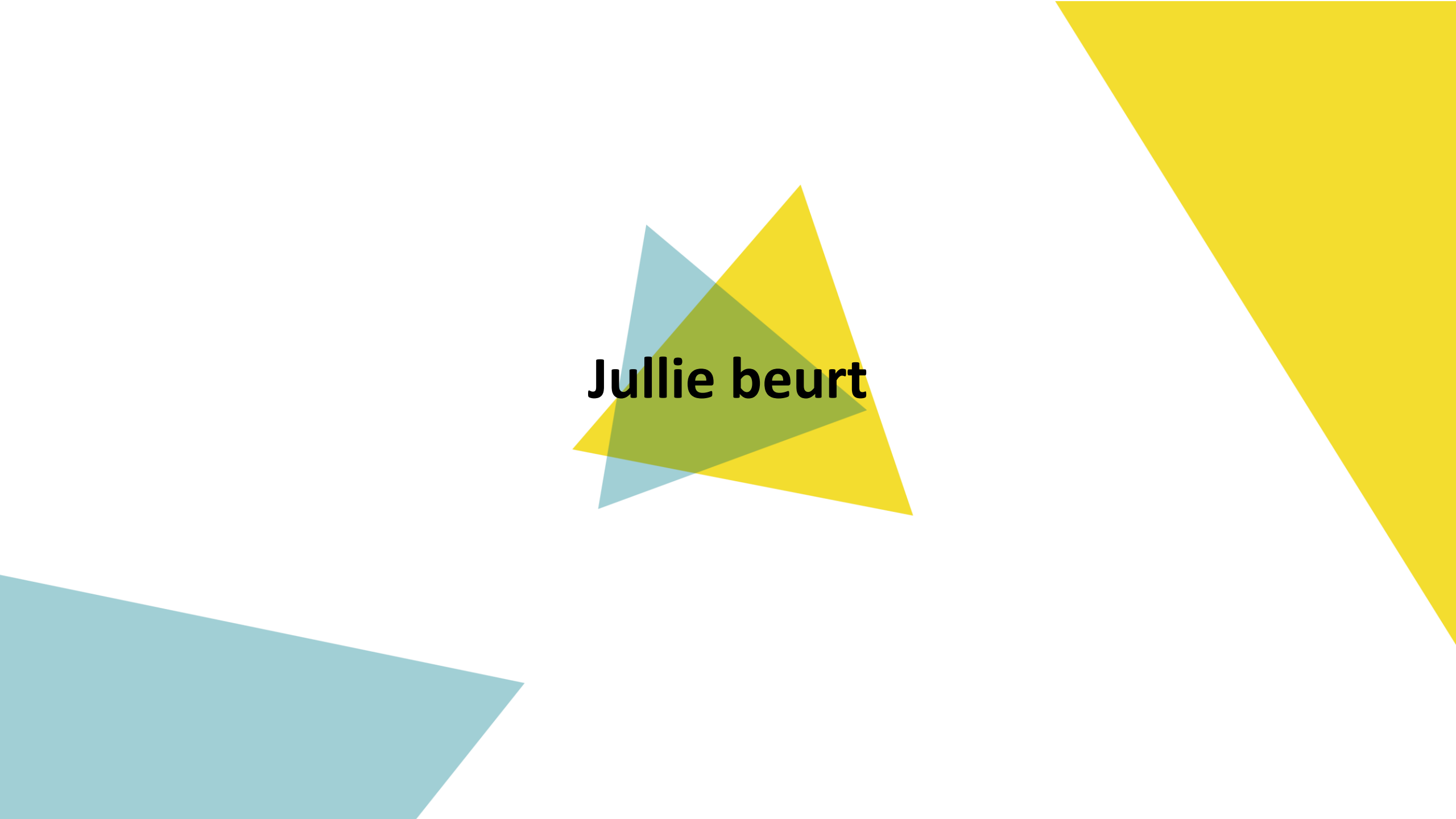
## 1) Ondersteunen bij het zoeken en aanvragen van groenblauwe **subsidies**

- Portfolio opbouwen
- Zoeken gepaste subsidiekanalen
- Begeleiding bij uitwerking: inschrijving tot uitvoering

## 2) Onderzoeken en testen **alternatieve financieringsmodellen**

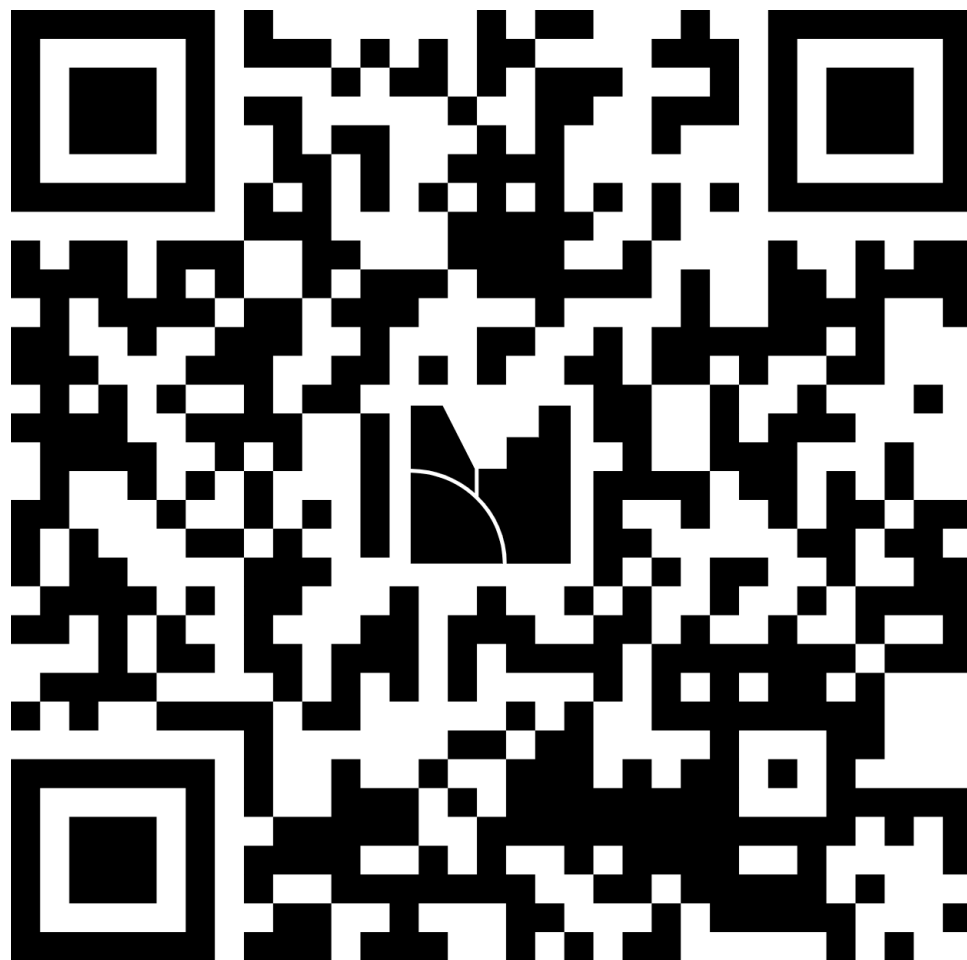
- Inventariseren bestaande voorbeelden
- Uitrol quick wins
- Onderzoek alternatieve financiering
- Interesse om hierover te pingpongen met ons?





**Jullie beurt**

Join at [menti.com](https://menti.com) | use code 4101 4009



Bij open vragen, handig  
om je gemeente even  
te benoemen!

# Bedankt!

[Magali.dewachter@provincieantwerpen.be](mailto:Magali.dewachter@provincieantwerpen.be)

[Klimaat@provincieantwerpen.be](mailto:Klimaat@provincieantwerpen.be)